

عملکرد بهزیستی استان یزد در دولت تدبیر و امید

سی و شش سال پیش زمانی که شهید دکتر فیاض بخش بنیان سازمان بهزیستی را بنا نهاد ۵۲ وظیفه ۱۰۲ و فرایند بر عهده آن گذاشته شد، تا با اتخاذ تدابیر و ارائه خدمات و حمایت‌های غیربیمه‌ای با حفظ ارزش‌ها و کرامت والای انسانی و تکیه بر مشارکت‌های مردم و همکاری نزدیک سازمان‌های ذیربط، در جهت گسترش خدمات توانبخشی، حمایتی، بازپروری و پیشگیری از معلولیت‌ها و آسیب‌های اجتماعی و کمک به تأمین حداقل نیازهای اساسی گروه‌های کم درآمد، اقدام نماید.

در واقع این سازمان با هدف تحقق اصول ۲۱ و ۲۹ قانون اساسی از ادغام ۱۶ کانون، موسسه و انجمن شامل: سازمان تربیتی شهرداری تهران، انجمن حمایت از معلولین، جمعیت حمایت از اطفال، کانون ناشنوایان، و... تشکیل گردید، که رسیدگی به امور کودکان بی سرپرست، زنان بی سرپرست و سرپرست خانوار، مسئولیت سلامت روان جامعه، امور مربوط مهربانان کودک، سالمندان، معلولان، کودکان کار و خیابانی، زنان آسیب دیده و در معرض آسیب، کاهش طلاق، مشاوره، اشتغال و مسکن، آموزش‌های پیش از ازدواج و... بخشی از وظایف آن است. امروز سازمان بهزیستی به عنوان نهادی برخوردار از انقلاب که وظیفه رسیدگی به دغدغه‌ها و نیازهای جامعه هدف با رویکرد توانمندسازی، کاهش آسیب‌های اجتماعی و پیشگیری از معلولیت‌ها را به صورت تخصصی برعهده دارد، توانسته فعال‌ترین سازمان کشور در قانون برنامه ششم توسعه به شمار رود. بر همین مبنا در برنامه ششم توسعه بهزیستی به عنوان متولی سلامت اجتماعی تعیین شد.

این سازمان طی این سالها خدمات بس شایانی را در حیطه سلامت روان جامعه، اعتیاد، آموزش، مشاوره و آسیب‌های اجتماعی، زنان و کودکان، معلولین و سالمندان، توانمندسازی و... به جامعه داده است. سازمان بهزیستی استان یزد نیز در این خدمت‌رسانی پرونده درخشان دارد.

کاهش آسیب‌های اجتماعی

گسترش چتر سلامت اجتماعی، کاهش آسیب‌های اجتماعی، توانمندسازی خانواده‌های تحت پوشش و زنان سرپرست خانوار، رصد آسیب‌های اجتماعی و گروه‌های آسیب پذیر، و... مهمترین برنامه‌های بهزیستی در حوزه اجتماعی است. مروری بر عملکرد این سازمان از شهریور ۹۲ تا پایان سال ۹۵، در بخش امور اجتماعی نشان می‌دهد بهزیستی با ارائه خدمات مددکاری، مشاوره و آموزشی به ۲۰ هزار و ۲۹۸ نفر از متقاضیان طلاق توانسته ۴۳ درصد سازش بین زوجین ایجاد کند. این آموزش‌ها از ۴۱۰۲ نفر در سال ۹۲ به ۲۱۲۶۶ نفر در سال ۹۵ افزایش یافته است. این سازمان همچنین با راه‌اندازی مهدهای کودک غیردولتی زمینه بهره‌مندی کودکان از خدمات آموزشی را فراهم آورده است و در حال حاضر ۲۹ هزار و ۷۶۵ کودک در ۲۷۹ مهد کودک استان تحت آموزش و مراقبت قرار دارند. برخورداری ۶۲۳۱ نفر از کودکان مهدهای کودک

روستایی و مناطق محروم از یک وعده غذای گرم و همچنین طرح پرداخت بخشی از شهریه کودکان سه دهک پایین درآمدی به ۲۷۲۵ کودک از دیگر اقدامات بهزیستی استان یزد در حوزه کودکان است. راه‌اندازی مرکز تحقیقات آسیب‌های اجتماعی، اجرای طرح ارائه خدمات مشاوره و مددکاری به کودکان طلاق، راه‌اندازی بانک اطلاعات آسیب‌های اجتماعی استان، راه‌اندازی مراکز حمایتی - آموزشی کودکان خیابانی، خانه سلامت دختران و خانه امن در بخش غیردولتی، برنامه تقویت اورژانس اجتماعی و ارائه خدمات به ۸۱ هزار و ۲۲۳ نفر به افراد در معرض آسیب و آسیب دیده اجتماعی در قالب مراکز اورژانس اجتماعی، خط تلفن ۱۲۳، خدمات سیار اورژانس و پایگاه‌های خدمات اجتماعی از دیگر برنامه‌های بهزیستی استان یزد در حوزه آسیب‌های اجتماعی است.

توانمندسازی اجتماعی معلولین

معلولیت یک بخش جداناپذیر از زندگی بشر و همزاد با بشر بوده و هست. برآورد می‌شود که حدود ۱۰ درصد از جمعیت جهان به نوعی از معلولیت‌های نهان و آشکار در رنجند در واقع معلولیت بزرگترین اقلیت جهانی محسوب می‌شوند. آمارها نشان می‌دهد که ۴/۵ درصد جمعیت جهان دچار معلولیت‌های بارز متوسط تا شدید می‌باشند و پیش‌بینی می‌شود در استان یزد قریب ۴۸۰۰۰ نفر معلول وجود داشته باشد که قریب نیمی از آنها بطور مستقیم تحت پوشش سازمان بهزیستی استان می‌باشند. بیشترین فراوانی معلولین در گروه معلولیت جسمی حرکتی است که ۴۰ درصد اجتماع معلولین را شامل می‌گردد. ۳۴ درصد دچار معلولیت ذهنی و روانی، ۲۵ درصد معلولیت حسی و یک درصد معلولیت گفتار می‌باشند.

عملکرد سازمان بهزیستی در حوزه معاونت توانبخشی بین سالهای ۹۲ تا ۹۵ نشان می‌دهد که با گسترش، حمایت و نظارت بر مراکز و موسسات غیردولتی و استفاده از پتانسیل آنها و نیز مشارکت عموم، خرید خدمات تخصصی از بخش‌های غیردولتی و تقویت برنامه‌ها و خدمات توانبخشی با رویکرد توانبخشی پزشکی، توانبخشی آموزشی، توانبخشی حرفه‌ای و توانبخشی اجتماعی افراد سازمان توانسته است نسبت به ارائه خدمات مطلوب توانبخشی به جامعه هدف گام‌های ارزشمندی بردارد. این مهم با رویکردهای نوین در حوزه توانبخشی از جمله ارائه طرح‌های توسعه و تقویت مراکز روزانه، ویزیت در منزل و مراقبین با بکارگیری بهینه از ابزارهای کمک توانبخشی، هنر و ورزش برای معلولین، تقویت کمیسیون‌های تشخیص نوع و شدت معلولیت با نگاه بین‌المللی، شروع به کار مرکز تحقیقات سالمندی اردکان، اجرای طرح‌های حساس سازی تشخیص و مداخلات توانبخشی از جمله اختلالات طیف اتیسم، اجرای طرح توانبخشی مبتنی بر جامعه در مناطق شهری و روستایی، ارائه خدمات تخصصی به گروه‌های خاص

شامل بیمارهای متابولیک ناتوان کننده، حمایت معلولین کاندید کاشت حلقون، پیگیری طرح مناسب سازی محیط، اماکن و معابر، ساماندهی و اجرای شوراهای استانی و شهرستانی سالمندان، حمایت‌های آموزشی تحصیلی، دانشجویی، حرفه‌آموزی، اشتغال، تقویت حوزه مددکاری در بخش‌های غیر دولتی، استفاده از پتانسیل موسسات و مجتمع‌های غیردولتی بهزیستی و... شتاب فزاینده‌ای داشته است.

در حال حاضر جدای از حمایت‌های مختلف سازمانی و نیز تقویت بعد حمایتی، نظارتی مراکز از ستاد و شهرستان‌های استان، تعداد ۱۴۷ مرکز توانبخشی مختلف سازمانی شامل ۵۹ مرکز روزانه، ۲۵ مرکز ویزیت در منزل، ۱۲ مرکز مراقبین، ۱۷ مجتمع غیردولتی و ۱۴ مرکز شبانه‌روزی معلولین و سالمندان و ۲ بنیاد فرزندانگان و ۱۸ شکل استانی و شهرستانی معلولین و مراکز توانبخشی با حوزه معاونت توانبخشی همکاری داشته و خدمات ارزشمندی به جامعه هدف سازمان ارائه می‌نماید.

پیشگیری

خدمات بهزیستی در بخش پیشگیری از اعتیاد، آسیب‌های اجتماعی و معلولیت‌ها پویا و فعال است و در راستای سلامتی جامعه حرکت می‌کند. که این مهم با اجرای طرح‌های اجتماع محور و پیشگیرانه از قبیل مشاوره و آزمایش ژنتیک، بینایی‌سنجی و شنوایی‌سنجی، آموزش مهارت‌های زندگی و پیش از ازدواج، ارائه خدمات مشاوره و روانشناختی و... انجام می‌شود.

عملکرد بهزیستی در بخش امور فرهنگی و پیشگیری نشان می‌دهد این سازمان از شهریور ۹۲ تا پایان سال ۹۵ توانسته با اجرای طرح‌های غربالگری پیشگیری از معلولیت‌ها در استان موفقیت‌های چشمگیری بدست آورد. به نحوی که با پوشش ۹۲ درصدی طرح تبلی چشم در استان ۱۹۳ هزار و ۲۲۳ کودک را سنجش بینایی کرده و از نابینایی و کم بینایی ۱۳۰۰ کودک و عیوب انکساری و سایر بیماری‌های چشمی ۶۵۰۰ کودک پیشگیری کرده است. این سازمان طی سه سال گذشته توانست پوشش غربالگری بینایی را از ۷۵ درصد به ۹۰ درصد برساند. در غربالگری شنوایی نیز این سازمان موفق شد با پوشش ۹۹ درصدی طرح غربالگری شنوایی در استان ۸۳ هزار و ۵۰۰ کودک را سنجش شنوایی کرده و از ناشنوایی و کم شنوایی ۱۲۸ کودک پیشگیری نماید. استان یزد رتبه اول اجرای طرح غربالگری شنوایی را در کشور دارد.

راه‌اندازی مرکز مطالعات اعتیاد استان، راه‌اندازی مرکز تحقیقات ژنتیک میسد، راه‌اندازی مرکز اجتماع درمان مدار TC، راه‌اندازی مراکز ارائه خدمات به معتادین متجاهر و معرفی شده از سوی دادگستری و ارائه خدمات به ۵ هزار نفر معتاد، اجرای کارزار رسانه‌ای پیشگیری از مصرف شیشه، اجرای طرح مشاوره ژنتیک رایگان به زوج‌های جوان، اجرای طرح آموزش زندگی خانواده به زوجین در آستانه ازدواج از جمله طرح‌های شاخص